

Η Δ' Τάξη του
1ου Δημοτικού
Σχολείου Πάργας
παρουσιάζει...

Ταξιδεύοντας...

Η πρώτη μας εφημερίδα...

Η συγκεκριμένη εφημερίδα φτιάχτηκε με πολλή αγάπη και μεράκι από τους μαθητές της Δ' Τάξης του 1ου Δημοτικού Σχ. Πάργας. Σκοπός της είναι να μας ταξιδέψει στους πλανήτες του ηλιακού μας συστήματος και να μας κάνει να ανακαλύψουμε όλες τις ομορφιές του. Αυτό το τεύχος, θα μας ταξιδέψει στο διάστημα. Σας καλούμε λοιπόν να γνωρίσετε τους πλανήτες και το ηλιακό μας σύστημα.

Η Συντακτική Ομάδα

Ηλιακό Σύστημα

Ο Ήλιος και η οικογένειά του είναι γνωστοί με την ονομασία **Ηλιακό Σύστημα**. Οι πλανήτες σχηματίζουν δυο κύριες ομάδες. Οι τέσσερις κοντινότεροι στον ήλιο είναι οι εξής: ο Ερμής, ο Δίας, ο Κρόνος, ο Ουρανός και ο Ποσειδώνας.

Εννιά πλανήτες περιφέρονται σε τροχιά γύρω από τον Ήλιο, με την ίδια φορά και ταυτόχρονα περιστρέφονται γύρω από τον άξονά τους. Ο Ήλιος βρίσκεται στο κέντρο του Ηλιακού συστήματος. Η βαρύτητα συγκρατεί όλα τα μέλη της οικογένειάς του σε τροχιά γύρω του.

Σπύρος Κύργιος

Το πρώτο αστέρι

Ξέρεις ποιο είναι το πρώτο αστέρι που εμφανίζεται στον νυχτερινό ουρανό;

Η **Αφροδίτη** φτάνει στη μέγιστη φωτεινότητα της λίγες ώρες πριν την αυγή ή μετά τη δύση του ηλίου και ως εκ τούτου είναι γνωστή ως το πρωινό αστέρι (Estrela d'Alva) ή το βραδινό αστέρι (Evesper). Λέγεται και αστέρι του Ποιμένα.

Θωμαΐς Γεωργίου

Πώς πήραν το όνομά τους οι πλανήτες

Ερμής: Ονομάστηκε έτσι επειδή είναι τόσο «γρήγορος», όπως και ο θεός Ερμής.

Αφροδίτη: Είναι τόσο λαμπερή, σαν τη θεά Αφροδίτη.

Γη: Η Γη ονομάστηκε από τη θεά Γαία.

Άρης: Έχει κόκκινο χρώμα που μοιάζει με αίμα. Αίμα έχουμε στους πολέμους και ο θεός του πολέμου είναι ο Άρης.

Δίας: Πήρε το όνομά του από τον βασιλιά των θεών Δία, γιατί είναι ο μεγαλύτερος πλανήτης.

Κρόνος: Ο πλανήτης Κρόνος είχε τη μεγαλύτερη διάρκεια παρατήρησης. Γι' αυτό πήρε το όνομά του από τον πατέρα του Δία τον Κρόνο που διαχειριζόταν τις εποχές του χρόνου.

Ουρανός: Πήρε το όνομά του απ' τον πατέρα του Κρόνου τον Ουρανό.

Ποσειδώνας: Το χρώμα του είναι μπλε, όπως το χρώμα της θάλασσας, γι' αυτό πήρε το όνομά του απ' τον θεό της θάλασσας, Ποσειδώνα.

Σπύρος Θέμος

Αστερισμοί

Ξέρεις τι είναι οι αστερισμοί;

Οι **αστερισμοί** είναι περιοχές του ουρανού, στις οποίες ανήκουν κάθε είδους ουράνια σώματα, όπως κοντινοί ή μακρινοί αστέρες, σμήνη αστέρων, νεφελώματα, γαλαξίες, σμήνη γαλαξιών και όχι ομάδες αστέρων.

Ο **Ωριώνας**, είναι αστερισμός του χειμώνα. Θυμίζει κυνηγό και μοιάζει με τον μυθικό Ωριώνα.

Η **Κασσιόπη**, είναι αστερισμός που βρίσκεται στο βόρειο ημισφαίριο της ουράνιας σφαίρας και αναγνωρίζεται εύκολα από το χαρακτηριστικό ζγκ-ζαγκ που σχηματίζουν τα πέντε φωτεινότερα άστρα της και μοιάζει με το γράμμα «M».

Η **Μεγάλη Άρκτος**, είναι αστερισμός του βόρειου ημισφαιρίου, τα αστέρια της μοιάζουν με άμαξα ή σαν ένα μεγάλο τηγάνι.

Πρόκειται για αστερισμό που σημειώθηκε στην αρχαιότητα από τον Πτολεμαίο (μαθηματικό, αστρονόμο και γεωγράφο).

Τέλος, ο Αστερισμός της **Μικρής Άρκτου**, είναι λιγότερο ευδιάκριτος. Στην άκρη της ουράς της βρίσκεται το λαμπρότερο αστέρι, δηλαδή ο **πολικός αστέρας** και περιστρέφονται τα αστέρια γύρω του.

Μελίτα Σιάνου

Γιατί τα αστέρια τρεμοπαίζουν;

Ξέρεις γιατί τα αστέρια τρεμοπαίζουν στον ουρανό;

Πολλές φορές, όταν βλέπουμε τα αστέρια το βράδυ στον ουρανό, κάτι μεσολαβεί, το οποίο είναι και η αιτία που τα κάνει να φαίνονται σαν να τρεμοπαίζουν.

Αυτό που μεσολαβεί είναι η ατμόσφαιρα της γης. Βλέπουμε τα αστέρια μέσα από «πολλές στρώσεις ατμόσφαιρας», που κινούνται προς διαφορετικές κατευθύνσεις. Έτσι, αλλού έχουμε πυκνώματα και αλλού αραιώματα της ατμόσφαιρας. Αυτές οι εναλλαγές, άλλοτε κάνουν το φως να περνάει και άλλοτε το μπλοκάρουν λιγάκι, με αποτέλεσμα εμείς να βλέπουμε τα αστέρια να τρεμοπαίζουν.

Μυρτώ Βουρεκά

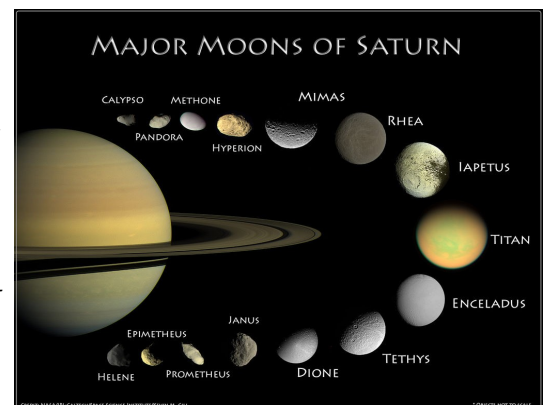
Τι είναι οι δορυφόροι των πλανητών;

Δορυφόρος ονομάζεται κάθε φυσικό ουράνιο σώμα που περιφέρεται γύρω από έναν πλανήτη ή πλανήτη νάνο ή άλλο μικρότερο ουράνιο σώμα και υπακούει στους ίδιους νόμους της ουράνιας μηχανικής, οι οποίοι ρυθμίζουν την κίνηση των πλανητών. Τους νόμους αυτούς προσδιόρισε ο Γερμανός αστρονόμος Γιοχάνες Κέπλερ. Οι **φυσικοί δορυφόροι** ονομάζονται και **δευτερεύοντες πλανήτες**. Ο πρώτος γνωστός φυσικός δορυφόρος ήταν η Σελήνη.

Ξέρεις ποιος είναι ο πλανήτης με τους περισσότερους δορυφόρους;

Ο **Κρόνος**, έχει ξεπεράσει τον Δία, και θεωρείται ως ο πλανήτης με τα περισσότερα φεγγάρια στο Ηλιακό Σύστημα. Μια ομάδα επιστημόνων ανακάλυψε 20 νέα φεγγάρια σε τροχιά γύρω από τον δακτυλιωμένο πλανήτη, ανεβάζοντας το σύνολο σε 82. Ο Δίας, από την άλλη, έχει 79 φυσικούς δορυφόρους.

Ναταλία Ντούκα-Σταυροπούλου

Οι φάσεις της Σελήνης

Πρώτη φάση:

Στην αστρονομία, η Νέα Σελήνη είναι η πρώτη σεληνιακή φάση. Όταν η Σελήνη και ο Ήλιος έχουν το ίδιο εκλειπτικό μήκος. Σε αυτή τη φάση, ο σεληνιακός δίσκος δεν είναι ορατός στο γυμνό μάτι, εκτός εάν σκιαγραφείται κατά τη διάρκεια μιας ηλιακής έκλειψης. Το φως της ημέρας φωτίζει το φως της γης το οποίο φωτίζει αμυδρά τη Νέα Σελήνη. Η πραγματική φάση είναι συνήθως μια πολύ λεπτή ημισέληνος.

Δεύτερη φάση:

Η δεύτερη φάση ονομάζεται αύξουσα φάση. Λίγες ώρες μετά την Νέα Σελήνη διακρίνουμε στον ουρανό τον αύξοντα μηνίσκο. Απαιτούνται 13 ημέρες μέχρι την πανσέληνο.

Τρίτη φάση:

Το σύμπλεγμα της ημισελήνου (δηλαδή το μισοφέγγαρο και το άστρο) έχει βαθιά σχέση στον χρόνο με την ελληνική παράδοση. Το αρχαιότερο νόμισμα στο οποίο υπάρχει πάνω η ημισέληνος είναι από την Κάτω Ιταλία το οποίο χρονολογείται στον 6ο αιώνα π. Χ.

Πένυ Βαρτζιώτη

Εξωπλανήτες

Εξωηλιακός πλανήτης η **εξωπλανήτης** ονομάζεται ο πλανήτης που δεν ανήκει στο δικό μας ηλιακό σύστημα, δεν περιφέρεται δηλαδή γύρω από τον ήλιο.

Μέχρι τη δεκαετία του 1990, οι πλανήτες αυτοί ήταν αποκλειστικά θέμα των θεωρητικών της μικροκοσμογονίας και των συγγραφέων επιστημονικής φαντασίας. Η ύπαρξή τους ή μη, ήταν από καιρό ένα από τα μεγαλύτερα ζητήματα της αστρονομίας, όμως δεν υπήρχαν τεχνικά μέσα με αρκετή ισχύ για να εντοπιστούν.

Οι ανακαλύψεις της δεκαετίας του 1990 άλλαξαν ριζικά το σκηνικό: Το 1992 ανακαλύφθηκαν οι πρώτοι τέτοιοι πλανήτες, να περιφέρονται γύρω από τους πάλσαρ (αστέρες νετρονίων με ισχυρό μαγνητικό πεδίο) από τους Αλεξάντερ Βόλσταν (γνωστός αστρονόμος) και Frail.

Κιάρα Ισαί

Γαλαξίας

Ξέρεις τι είναι ένας Γαλαξίας;

Πρόκειται για πολλά συγκεντρωμένα αστέρια μαζί που αλληλεπιδρούν μεταξύ τους με βαρυτική έλξη.

Συνήθως στον γαλαξία τα αστέρια περιστρέφονται γύρω από μια μαύρη τρύπα που βρίσκεται στο κέντρο του.

Δηλαδή στο σύμπαν σε πολλές περιπτώσεις τα αστέρια δεν είναι μεμονωμένα. Αντίθετα είναι συγκεντρωμένα κατά «ομάδες».

Κάθε «σύμπλεγμα» αστεριών είναι ένας **γαλαξίας**. Οι γαλαξίες είναι **αμέτρητοι** στον αριθμό και κάθε ένας από αυτούς διαθέτει δισεκατομμύρια αστέρια, σε πολλά από τα οποία περιστρέφονται και πλανήτες.

Οι γαλαξίες ταξινομούνται σε τρία είδη, ανάλογα με το σχήμα τους: σπирάλ, ελλειπτικοί και ακανόνιστοι.

Νεφέλη Βουρεκά

Τι είναι οι μαύρες τρύπες;

Η μαύρη τρύπα βρίσκεται στο διάστημα, όπου η δύναμη της βαρύτητας είναι πολύ μεγάλη, σε βαθμό που το φως αδυνατεί να διαφύγει. Εφόσον το φως δεν μπορεί να διαφύγει, οι μαύρες τρύπες είναι αόρατες. Ωστόσο, τα διαστημικά τηλεσκόπια, με ειδικά όργανα μπορούν να βοηθήσουν στον εντοπισμό των μαύρων τρυπών, παρατηρώντας την συμπεριφορά υλικών και άστρων που βρίσκονται σε πολύ κοντινή απόσταση από αυτές.

Η μάζα μιας **αστρικής μαύρης τρύπας** μπορεί να είναι έως και 20 φορές μεγαλύτερη από τη μάζα του Ήλιου και μπορεί να χωρέσει μέσα σε μια σφαίρα με διάμετρο περίπου 16 χιλιομέτρων. Δεκάδες μαύρες τρύπες αστρικής μάζας ενδέχεται να υπάρχουν εντός του Γαλαξία μας.

Οι **αστρικές μαύρες τρύπες** σχηματίζονται όταν το κέντρο ενός πολύ μεγάλου άστρου καταρρέει προς τον εαυτό του. Αυτή η κατάρρευση προκαλεί επίσης μια έκρηξη (**supernova**).

Ορισμένοι γαλαξίες περιέχουν τεράστιες ποσότητες ενέργειας, περισσότερη από την ενέργεια που παράγουν τα άστρα τους. Η βαρύτητα τραβάει τα άστρα και το μεσοαστρικό αέριο προς το κέντρο του γαλαξία. Αυτά συμπιέζονται τόσο πολύ σχηματίζονται μια απίστευτα πυκνή γαλαξιακή μαύρη τρύπα. Οι γαλαξιακές μαύρες τρύπες, έχουν τόσο ισχυρή βαρύτητα ώστε τίποτα δεν μπορεί να διαφύγει από μέσα τους -ούτε καν το φως- και γι' αυτό *δεν μπορούμε να τις δούμε*.

Αλέξης Κοτσάφτης

Η ζωή ενός αστροναύτη στο διάστημα

Νιλ Άμστρονγκ

Αστροναύτης-Αεροπόρος

Ο πρώτος εξερευνητής που περπάτησε στο φεγγάρι.

«Τα μυστήρια κεντρίζουν την περιέργεια του ανθρώπου.

Και η περιέργεια είναι βάση της επιθυμίας του να κατανοήσει τον κόσμο».

Θέλεις να μοιάσεις στον Νιλ;

Να εμπνέεσαι από τον έναστρο ουρανό και να κυνηγάς τα όνειρά σου, όσο φωτεινά ή αχνά και αν είναι.

Γιούρι Γκαγκάριν

Κοσμοναύτης

Το σπουδαίο αγόρι που όταν μεγάλωσε έγινε ο πρώτος άνθρωπος που είδε τη Γη από το διάστημα.

«Η Γη είναι όμορφη από ψηλά. Δεν υπάρχουν σύνορα ή διαχωριστικές γραμμές».

Θέλεις να μοιάσεις στον Γιούρι;

Να ακολουθείς τους στόχους σου με επιμονή και αποφασιστικότητα.

Η εκτόξευση είναι σίγουρα μια από τις πιο συγκλονιστικές εμπειρίες ενός αστροναύτη, λόγω των μεγάλων επιταχύνσεων που αναπτύσσονται.

Επειδή είναι αδύνατο να υπάρχει τρεχούμενο νερό σε συνθήκες μικροβαρύτητας, χρησιμοποιούν νοπές πετσέτες για να πλένονται και σαμπουάν σε ειδικά διαμορφωμένες συσκευασίες.

Το βούρτσισμα των δοντιών πραγματοποιείται με οδοντόκρεμα που τρώγεται. Το ανθρώπινο σώμα είναι προσαρμοσμένο στο γήινο βαρυντικό πεδίο, έτσι, οι μύες και τα κόκαλα σταδιακά αποδυναμώνονται. Γι' αυτό είναι απαραίτητο να αθλούνται κάθε μέρα τουλάχιστον 2 ώρες.

Πετρούλα-Ηω Μαρινου-Σπυριδη

Παροιμίες για το φεγγάρι

Παροιμίες

Γενάρη μήνα κλάδευε, φεγγάρι μην κοιτάξεις.

Του Αυγούστου το φεγγάρι είναι ήλιος του Γενάρη.

Τριαντάφυλλα, κυκλάμινα τίποτα δεν κάνουν, παρά μόνο το φεγγάρι.

Του Γενάρη το φεγγάρι, λάμπει σαν μαργαριτάρι

Γρίφοι:

Ο μεγαλύτερος πλανήτης είμαι εγώ γι' αυτό το όνομά μου πήρα από των δώδεκα Θεών των αρχηγό...

Ποιος είμαι; Ο _ _ _ _

Πρώτος στη σειρά και στον ήλιο πιο κοντά. Ποιος είμαι; _____

Γρίφοι για τους Πλανήτες

Γρίφοι για τους πλανήτες:

Όμορφα δαχτυλίδια έχω από κομματάκια πάγου και πέτρες φτιαγμένα, γι' αυτό δεν είναι τυχαίο, πως όλοι θαυμάζουν εμένα...

Ποιος είμαι; Ο _ _ _ _ _

Γαλάζιο πλανήτη με λένε κι από τους πλανήτες τους οκτώ, ανθρώπινη ζωή θα βρεις μοναχά εδώ...

Ποιος είμαι; _____

Σπύρος Μήτσουλης

Κι ένα ποίημα...

«*Οι Ήλιος ο Ηλιάτορας*», είναι ποίημα γραμμένο από τον *Οδυσσέα Ελύτη*, έναν από τους σημαντικότερους ποιητές της νεοελληνικής λογοτεχνίας.

Ο ήλιος ο ηλιάτορας

Ο ήλιος ο ηλιάτορας
ο πετροπαιχνιδάτορας
από την άκρη των ακρώ
κατηφοράει στο Ταίναρο.
Φωτιά 'ναι το πιγούνι του
χρυσάφι το πιρούνι του.

Εσείς στεριές και θάλασσες
τ' αμπέλια κι οι χρυσές ελιές
ακούτε τα χαμπέρια μου
μέσα στα μεσημέρια μου.
Σ' όλους τους τόπους κι αν γυρνώ
μόνον, ετούτον, αγαπώ!

Άκου κι εμάς που μόλις εγυρίσαμε
νησιά και πολιτείες που γνωρίσαμε
Κρήτη και Μυτιλήνη, Σάμο κι Ικαριά
Νάξο και Σαντορίνη, Ρόδο, Κέρκυρα.

Σπίτια μεγάλα, άσπρα, βουέρα
πάνω στη μαύρη πέτρα πάνω στα νερά
Ξάνθη, Θεσσαλονίκη, Βέροια, Καστοριά,
Γιάννενα, Μεσολόγγι, Σπάρτη και Μυστρά.

Καμπαναριά και στέγες μες στη συννεφιά
κι όλα μαζί μια λύπη και μιαν ομορφιά.

Ερρίκος Δράκος

Ο Βίνσεντ βαν Γκογκ ζωγράφισε την «Έναστρη νύχτα»,
κάπως έτσι, ζωγραφίσαμε κι εμείς τον νυχτερινό ουρανό...

Αγάπη Πλασκασοβίτη

Κ	Π	Ρ	Τ	Θ	Γ	Η	Ο	Φ	Κ	Ε	Κ	Α
Ρ	Ο	Α	Ρ	Η	Σ	Υ	Ε	Ξ	Φ	Η	Θ	Φ
Υ	Σ	Φ	Κ	Δ	Ο	Υ	Ρ	Α	Ν	Ο	Σ	Ρ
Π	Η	Α	Ρ	Τ	Ε	Μ	Ι	Σ	Ρ	Υ	Δ	Ο
Τ	Λ	Ο	Ρ	Θ	Σ	Ρ	Ι	Δ	Ι	Α	Σ	Δ
Ο	Ι	Δ	Η	Ω	Φ	Θ	Δ	Ο	Α	Ε	Η	Ι
Λ	Ο	Ι	Γ	Η	Ε	Ρ	Μ	Η	Σ	Ξ	Λ	Τ
Ε	Σ	Τ	Δ	Μ	Υ	Κ	Ρ	Ο	Ν	Ο	Σ	Η
Ξ	Π	Ο	Σ	Ε	Ι	Δ	Ω	Ν	Α	Σ	Ο	Β
Ο												

Βικτώρια Λεσάι

J	X	J	D	V	O	D	O	E	A	V	P	P	G	F	C	U
Z	M	M	P	P	S	A	T	U	R	N	C	U	M	X	V	E
V	A	M	L	L	E	Z	G	R	L	R	G	Q	Z	V	Y	M
E	F	B	U	X	X	T	C	H	D	B	E	A	R	T	H	X
N	Y	E	T	Y	R	R	C	L	U	L	S	X	U	E	R	F
U	T	X	O	N	B	E	L	T	S	O	O	O	O	U	R	L
S	G	I	M	V	K	A	U	W	P	U	T	S	U	N	Z	A
E	F	U	F	E	J	Z	Q	S	F	P	C	N	U	L	J	S
Y	M	F	V	G	L	Z	C	U	Z	H	V	E	W	T	K	T
A	S	X	L	S	O	L	A	R	S	Y	S	T	E	M	M	R
O	N	L	E	H	N	O	N	A	S	T	C	N	R	X	X	O
F	E	I	A	M	L	W	R	N	O	P	Q	O	O	J	U	N
R	P	D	U	V	M	Q	P	U	D	Y	W	J	J	M	P	O
Z	T	Q	Q	U	M	A	R	S	U	R	G	U	N	Y	P	M
I	U	L	L	I	O	X	W	L	K	X	R	P	P	Y	J	Y
Z	N	Q	Q	R	O	K	G	J	F	I	S	I	E	O	H	P
A	E	Y	U	X	N	A	Q	A	L	Q	W	T	B	L	Q	J
T	N	H	G	L	S	W	V	Q	V	V	U	E	V	H	C	Y
O	F	T	Z	J	O	Y	Y	J	B	T	S	R	R	J	U	J
X	Q	R	K	Q	I	R	V	Y	C	Y	U	Z	Y	X	W	W
V	M	E	R	C	U	R	Y	G	H	K	Z	S	T	M	L	P
S	Z	O	L	R	A	D	R	X	V	H	U	S	T	A	R	H

SOLAR SYSTEM
EARTH
VENUS
URANUS
MARS

MOON
SUN
JUPITER
MERCURY
NEPTUNE

SATURN
PLUTO
STAR
ASTRONOMY
BELTS

I SPY SPACE!

FIND AND COLOR THE SPACE ITEMS! CAN YOU FIND THE ASTRONAUT?

	6		9		11		10		7
	12		9		10		14		6